

Kracht naar Kruis

STICHTING EVANGELISEREND LECTUURFONDS VOOR CHRONISCH ZIEKEN EN OUDEREN

no. 4 • December 2019 • 77ste jaargang

ADVENTSMEDITATIE

De Heere komt!

1 Thessalonicensen 5 : 2

In de adventstijd denken wij na over de komst van de Heere Jezus hier op aarde en over alles wat er lang voor Zijn geboorte over Zijn komst is gesproken door de profeten. Maar het gaat in de adventstijd niet alleen over de komst van de Heere Jezus in Bethlehem, het gaat ook over Zijn wederkomst. Wij gedenken vol dankbaarheid de geboorte van Jezus Christus in alle nederigheid in Bethlehem maar, wij verwachten naar Gods beloften Zijn wederkomst. Wanneer de wederkomst zal zijn weten we niet, maar wij weten wel met de zekerheid van het geloof dat de Heere zal komen.

De geboorte van de Heere Jezus in Bethlehem ging aan velen voorbij, werd door de grote wereld niet opgemerkt, maar als de Heere wederkomt zal dat aan niemand voorbij gaan, een ieder zal Hem zien. Voor allen die Christus niet in het geloof verwachten zal dat een dag zijn waarop een haastig verderf hen zal overvallen. Voor degenen die niet rekenen met de wederkomst van de Heere zal de wederkomst van Christus onverwacht, ontstellend en onontkoombaar zijn.

Daarom is de prediking van de advent, van de komst van de Heere, ook een indringende oproep tot bekering. Alleen in het geloof kunnen we de dag van de Heere zonder vrees verwachten. In het geloof mogen we met blijdschap uitzien

naar de dag des Heeren, maar zonder geloof zal het voor ons een dag zijn van verschrikkingen en oordelen.

Paulus roept juist de gelovigen op om waakzaam te zijn en niet te slapen. Zij weten dat de dag des Heeren zal komen en zij moeten dan ook waakzaam, opdat die dag hen niet zal overvallen als een dief in de nacht. En als het naar ons besef wel eens heel lang duurt voordat de Heere komt, dan mag dat niet betekenen dat we verslappen en geen rekening meer houden met de komst van de Heere, want de beloften van God zijn vast en zeker. De Heere zal komen. Hij, Die geboren werd in Bethlehem, Hij zal ook wederkomen op de wolken van de hemel. Hij komt en Hij brengt het koninkrijk van God voor allen die Hem toebehoren. De Heere komt: weest daarom waakzaam. Waakzaam in uw levenshouding, waakzaam in het geloof en waakzaam over de naaste. Ons leven mag niet bepaald worden door deze wereld, maar ons leven moet bepaald worden door de komst van Christus, zodat we er rekening mee houden dat we voor Hem verantwoording hebben af te leggen van alles wat we gedaan hebben. Als de Heere ons Zijn genade schenkt worden wij ook geroepen om te leven vanuit die genade. Het waakzaam zijn in onze

We naderen de laatste dagen van het jaar. De decembermaand is als vanouds de maand met belangrijke feestdagen. Bijzonder spreekt het heilsfeit van de geboorte van Jezus Christus.

We leven in een tijd die zich afkeert van het kerstevangelie. Voor de Geborene van Bethlehem is geen plaats in onze samenleving. De machten in de politiek keren zich duidelijk tegen de Vorst van Bethlehem. De tekenen van de antichrist worden steeds meer zichtbaar. Onze samenleving is doortrokken van de gedachten van de Vrijmetselarij! Wie kan het onderscheiden en durft er tegen in te gaan? Net als keizer Augustus bouwt men aan een wereldrijk zonder God. Met man en macht wordt er aan gewerkt. Bij Jezus' geboorte waren er slechts wat herders, twee ouderen, een paar wijzen en meer niet. Maar toch is Augustus met zijn rijk gevallen. En het Koninkrijk van Christus is gekomen en zal de overwinning behalen! Allen een gezegende kerst gewenst en een nieuwjaar met heil en zegen! We wensen in het bijzonder allen die moeite en eenzaamheid kennen de nabijheid van de Heere toe.

H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten

als we ons laten leiden door de Heilige Geest en strijden met de wapenen die de Heere ons geeft. En dan worden in de Bijbel alleen verdedigingswapens genoemd. Wij behoeven de machten van zonde en duivel niet te verslaan. Dat heeft Christus voor ons gedaan. Maar we worden wel geroepen om ons te verdedigen tegen hun aanvallen. Ons te verdedigen door al ons vertrouwen te vestigen op de Heere en alles van Hem te verwachten. We richten onze hoop niet op deze wereld maar op de Heere Die komt. Maar wij alleen wachten niet op de komst van de Heere, we wachten daarop samen met al de gelovigen. De gemeente verwacht de komst van haar Heere. Niet de enkele gelovige zegt: "kom Heere Jezus", maar de bruid zegt dit, de gemeente van God. Daarom zijn we ook geroepen om waakzaam te zijn over elkaar, terwijl we de komst van de Heere Jezus verwachten. De gelovigen worden steeds weer opgeroepen om de dwalenden in liefde te vermanen en om de zwakken te steunen. Alle gemeenteleden zijn verantwoordelijk voor elkaar, opdat we samen staande zullen blijven in het geloof en met elkaar de komst van Jezus Christus mogen verwachten. Door de verwachting van de komende Heere zijn we met elkaar verbonden en door de komst van de Heere wordt ook heel het leven van de gemeente bepaald.

Dirksland, ds. J. Willemsen

levenshouding wil zeggen dat we ons in alles laten leiden door het Woord van de Heere en steeds vragen naar de wil van de Heere.

Maar om waakzaam te zijn in onze levenshouding is het ook nodig om waakzaam te zijn in het geloof en te blijven vertrouwen op de Heere alleen. In eigen kracht kunnen wij niet strijden tegen de zonde, kunnen we niet leven in de navolging van Jezus Christus. We kunnen alleen op de goede wegen gaan

"Het Kind"

Advent: Op weg naar het grote geboortefeest,
Maar zijn onze gedachten daar wel het meest?
Bij Het Kind, geboren voor alle mensen,
Het kribbe Kind mag dit van ons toch wensen.

Een kerstster is wel mooi en straalt ook licht,
Maar zonder stroom toch geen enkel zicht,
Hij toont zich schoon weer elke nieuwe dag,
Maar was hij of zij die wel de betekenis zag?

De kerstboom is niet meer weg te denken,
Ook een drankje weet men fier te schenken,
De vele lampjes aan voor een gezellige dag,
Veel eten en drinken zoveel men kan en mag.

Maar dit is het niet waar het bij **Kerst** omgaat,
Zeker niet bij de mens die het **Woord** verstaat,
Velen houden nog vast om liederen te zingen,
Om samen te vieren dat ze "Het Kind" ontvingen.

Het Kind geboren in een stal te Bethlehem,
Een stal een kribbe werd een ligplaats voor Hem,
Omdat er verder geen plaats meer was,
Toch geboortefeest voor elk geschapen ras.

Daarom mogen we elkaar steeds weer zeggen,
Dat het WOORD ons steeds uit zal leggen,
Aan allen die het willen horen ook van ver,
Wat het betekend het volgen van de hemelster.

Kerstfeest betekend eeuwig lichtend Licht,
Voor een ieder of samen, ja heel gericht,
Dat bij mensen nooit meer uit mag gaan,
Het Licht, **HET Kind** zal eeuwig bestaan.

Fijne dagen,
G.J.Gijlers, Coevorden.

Onze demente naaste te hulp komen

Heel eenvoudig kunnen we deze naaste vooral helpen om samen iets te doen. Soms samen een spelletje te doen, om zo het geheugen zoveel als mogelijk is, te stimuleren. Een oud fotoboek samen inkijken geeft ongekennde mogelijkheden.

Naar buiten gaan en wandelen kan meer dan verfrissend werken. In ieder geval zorgen voor de nodige afleiding en attent maken op de dingen van het dagelijkse leven. Vooral nabij zijn in een stukje 'stervend leven'.

Is iemand in een tehuis opgenomen, is de eerste zorg wel door anderen overgenomen, maar kan blijvende zorg van het thuisfront van zoveel liefde getuigen en de ander van pas komen in een volstrekt nieuwe leefsituatie.

Bezoeken

Het blijkt van belang dat zoveel als mogelijk is bekenden hen bezoeken. Daarom is het van grote betekenis dat de eigen pastor, die de betrokkene jaar en dag kent, zelf en regelmatig op bezoek komt, ook al wordt geklaagd dat 'niemand' meer komt.

Een zegen wanneer de 'oude' arts nog gelegenheid heeft binnen te lopen, vooral als de ouderling of diaken, die dit gemeentelid eerder opgezocht heeft, blijkt hem of haar te 'kennen'. Dat is rustgevend voor de betrokkene en geeft gelegenheid om aan te knopen bij vroegere gesprekken en situaties.

Getuigen

Een herder kan heel lang contact houden met deze leden. Ook wanneer

elke herkenning wegvalt, kan hij toch, soms via een lange weg, spreken over de goede Herder en troosten met Hem. Fijn is het om samen te zingen, zo dat anderen er omheen gaan meezingen en er kleine 'kerkdiensten' spontaan ontstaan als de pastor er wezenlijk is.

Heerlijk is het wanneer de demente naaste al jaar en dag de HEERE mag vrezen en daaruit leefde. De HEERE troost Zelf dat Hij Zijn werk voortzet, ook als bij ons alles afbreekt. Daarbij kunnen we denken aan Filippenzen 1 en aan Psalm 138.

Als een verrassing kan een dement gemeentelid zo maar 'getuigen'. Een oudere zuster, die aan afasie lijdt, kan als een wonder en tot verbazing van anderen een psalm meezingen, al gaat het de ene keer beter dan de andere keer.

Zo zijn er ook voor ons mogelijkheden om iets te vertellen van vroeger, van wat God gedaan heeft, over Zijn genade, over Zijn Woord.

Mogelijkheden

Soms kunnen dames een prachtig verhaal vertellen in een gemeenschapsruimte, waarnaar geluisterd wordt als vroeger op (zondags)school. Er zijn meer mogelijkheden dan wij vaak denken. Ook voor passende muziek en zang!

Ook in de aandacht die we besteden aan hen die 'achterblijven', die het moeilijk hebben en veel moeten overwinnen om voorbede te vragen. Vaak vanuit schaamte over een en ander. Ronduit is het een zegen wanneer een

oudere godvrezende man aan zijn 'gesloten' vrouw vraagt in een demente situatie: 'moe, hoe is het nu met jou ten opzichte van de Heere' en deze daarop spontaan antwoordt: *Hij is mijn rots, mijn deel, mijn eeuwig goed!* Dan kun je op deze troost jaren teren en gesterkt je weg gaan, hoe moeilijk deze ook is.

Zo staan wij vaak versteld over wat Gods genade in het leven van deze naasten laat zien. Zijn werk houdt niet op, wanneer alles ophoudt!

In de toekomst komt er alleen maar

meer werk aan en zorg voor onze demente naaste.

Als dan maar ten aanzien van onze blijvende liefde voor hen klinken kan:

Wel, gij goede en trouwe dienstknecht.

Over weinig bent u trouw geweest; gaat in in de vreugde van uw Heere.

Want, voor zover gij dit aan een van mijn minsten gedaan hebt, zo hebt ge dit aan Mij gedaan', zo staat in hert Evangelie te lezen.

Ede

ds. J. Van Amstel

De grote beschrijving

"Een gebod van de keizer Augustus, dat de gehele wereld beschreven zou worden."
Lukas 2 : 1

Keizer Augustus liet in zijn rijk volkstellingen houden, ten bate van de belastingheffing en de militaire dienstplicht. Eén der joodse lijsten bevatte de namen van Jozef, Maria en het Kindeke. Voor de belastingen waren deze arme lieden onbeduidend; de Jonggeborene kon later als soldaat worden opgeroepen, doch was overigens voor Augustus zonder betekenis. De Heere God heeft ook Zijn lijsten aangelegd in het Boek des Levens. Hij zal hen rekenen in het opschrijven der volken, zeggende : "Deze is aldaar geboren" (Ps. 87). Hoe is dat mogelijk? Achter aller naam staat toch het verdoemende: "Zij hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods." Het is mogelijk, omdat het Kind van Bethlehem, waardeloos op Augustus' lijst, van oneindige waardij is op de lijst van de Allerhoogste. Voor allen, die Christus door een oprecht geloof worden ingelijfd, betaalde Hij de schuld en overwon Hij de verdervende

machten. "Zij gingen een ieder naar zijn eigen stad." Voor een korte tijd werd de oorspronkelijke toestand in Israël dus hersteld. Maar die op de rol van Sion staan vermeld, komen voor eeuwig op hun plaats terug, welke zij in Adam verloren. Om Jezus' wil mogen zij voor eeuwig in 's Heeren gunst en gemeenschap verkeren. Geloofd zij de Eeuwige en Zijn Lijstaanvoerder, Jezus Christus!

Uit: "Alles ten goede."

Grote blijdschap

'En de engel zei tegen hen: Wees niet bevreesd, want zie, Ik verkondig u grote blijdschap, die voor heel het volk wezen zal.' Lukas 2 vers 10.

In Split, een prachtige stad in het voormalige Joegoslavië, zijn de ruïnes te vinden van een paleis uit de Romeinse tijd. De wrede keizer Diocletianus heeft het in het jaar 295 na Christus laten bouwen. Een imposant gebouw moet het geweest zijn met een oppervlakte van zo ruim 40.000 vierkante meter. Het was het grootste antieke monument aan de oostkust van de Adriatische Zee. Wie de resten goed bekijkt, ontdekt dat er op diverse stenen een visje van het Ichthus-teken is ingegraveerd. Waar is dat Ichthus-teken vandaan gekomen? Christenen die dwangarbeid moesten verrichten, brachten het aan. Zij hadden de euvle moed om Jezus te belijden als hun Heere. Dat kwam hun duur te staan, want dat pikte de keizer niet. Hij zelf wilde als kurios-heer aanbeden worden. Maar hoe ingrijpend de consequenties van hun geloof ook waren, de jonge christenen bemoedigden elkaar met het Ichthus-teken. Ze kenden immers de betekenis: Jezus Christus Zoon van God is Redder van de wereld. Dat was voor hen een grote blijdschap te midden van hun dwangarbeid. Zij wisten zich bevrijd, verlost door de macht van Jezus Christus. Over de boodschap van die grote blijdschap denken we op het Kerstfeest na. En we vragen ons af: waarover zijn we eigenlijk blij op deze Kerstdag: wat is de oorzaak van onze grote blijdschap?

Oorzaak van die boodschap

Om direct maar met de deur in huis te vallen, het is volgens de engel Gabriël blijdschap over de geboorte van Gods Zoon Jezus Christus in de stad van David. God zelf verschijnt met zijn heerlijkheid in onze werkelijkheid. Het goddelijke wordt menselijk, God treedt ons door het Kerstkind tegemoet. Hij komt zelf onder ons wonen, wij leven in de goddelijke tegenwoordigheid van God. Hij openbaart Zijn heerlijkheid in de goede Herder van de schapen Jezus Christus: 'Heden is u geboren de Zaligmaker, Hij is Christus, de Heere', de Kurios, de Heer van de wereld. Niet Augustus, de geadopteerde zoon van Julius Caesar, die – zo zeiden de mensen – de verlosser van de wereld was. Maar Jezus Christus, Hij is Heer van de wereld, Hij is Christus, de Heere!' Zo schildert Lukas ons de tegenstelling tussen het Koninkrijk van God in al zijn eenvoud, zwakheid en zijn kwetsbaarheid tussen de koninkrijken van de wereld en hun macht. Ieder jaar valt het mij op hoe kritisch het Kerstevangelie is. Het kindje Jezus krijgt titels als Zoon van God en Vredenvorst. Dat waren nu juist de titels waarmee de Romeinse keizer zich tooide, de leider van de bezettende macht. Rond keizer Augustus was de mythe gecreëerd dat hij zou zijn verwekt door de god Apollo. Hij noemde zichzelf de 'vredebrenger op aarde'. Maar dat nu juist een hulpeloos Kind, van zeer eenvoudige komaf, in een uithoek van het Romeinse Rijk zo wordt genoemd, is

een aanklacht tegen de macht van de keizer. Gabriëls boodschap levert in eerste instantie kritiek op de machthebbers van deze wereld. Juist nu politici als Rutte en Baudet zich beroepen op het cultuurchristendom is het belangrijk om het kritische gehalte van de christelijke boodschap, die schuurt met de macht, te vertellen. Maar het Kerstverhaal zet ook ons leven op z'n kop, omdat het zich kritisch naar ons richt. Kritisch tegen de zonde, die door alle verhoudingen trekt, bij onszelf en in de levensverbanden waarin we leven. Wat is er veel gebrokenheid in menselijke verhoudingen. Door ons kwaad, is de verhouding tussen God en mens ernstig verstoord, maar ook de verhouding tussen mens en medemens en tevens tussen mens en de schepping, ziekte en het klimaat. Toch is Hij, die al het verstoorde helen zal, geboren. Dat is geschied en wordt verkondigd. En dat is nu de oorzaak om je onuitsprekelijk over te verheugen. Jezus de Zaligmaker, de Redder is geboren in Bethlehem, Hij is het middelpunt.

Middelpunt van de boodschap

Jezus' kribbe is het middelpunt voor de rampzalige mensen, zij vloeien uit alle windhoeken samen en staan met gebogen hoofd in schuldbelijdenis voor de kribbe van de Heiland, de Redder. Maar als hun geloofsoog op Christus rust, die daar in de kribbe ligt, wordt de rampzalige mens een jubelende, zalige mens, die begint te lachen omdat hun ziel met grote blijdschap vervuld wordt. Want de naam Christus wijst op onze Trooster. Christus betekent gezalfde. Christus is het die voor ons tot Profeet, Priester en Koning werd gezalfd, dat wijst erop dat Christus voor onze zaligheid garant staat. Als Profeet wijst Hij ons de weg naar de zaligheid, opdat wij rust en vrede in God vinden. Als Priester maakt Hij

die weg voor ons begaanbaar door zelf het offer aan het kruishout van de verzoening te brengen. Hij zelf is het Lam dat onze zonde overneemt, wegneemt, zodat we horen: 'Troost, troost Mijn volk zal uw God zeggen, uw strijd is vervuld, uw ongerechtigheid verzoend.' En weet u, als Koning beschermt en bewaart Christus ons op de weg van de zaligheid. Ons hart slingert naar alle kanten en is o zo zwak en gaat zo vaak mee met alle wereldse invloeden. Maar op dit feest staat uw hart en leven onder de Koninklijke bewaring van een Koninklijk hart, dat vol is van Koninklijke liefde voor u en jou. Alle macht is Hem gegeven in hemel en op aarde! Onder de dekking van die macht zijn wij altijd veilig! Christus bewaart ons in het leven, in de dood en in eeuwigheid. Er zal geen schaap verloren gaan, die de Vader aan Christus heeft gegeven. Op dit feest brengen we Christus alle hulde van ons hart en leven! Een hulde van aanbidding, die ons voor Hem doet vallen, Hij is ook onze Heere, Kurios! Deze Heerser is mens geworden zonder zonde, maar tegelijk God, God uit God en Licht uit Licht. Sterk als God. Machtig, almachtig als God. Trouw als God. Heilig en ontfermend als God. Echt, zo'n Zaligmaker schenkt ons hulp en uitredding. Wij belijden: Mijn Heere en mijn God! Omdat de Zaligmaker, Christus de Heere de oorzaak is van onze vreugde en grote blijdschap op dit feest! Zo mogen wij het blijde evangelie uit de mond van Gabriël horen, ons verlost weten uit de macht van de duivel en een positieve kijk ontvangen op de toekomst. De overwinning van Jezus de Heerser, wordt aangekondigd. De vreugde over uitredding en verlossing is groter dan de uitbundigheid van het oogstfeest. Deze vreugde zal alleen nog overtroffen worden door de opgetogenheid door de verlossing uit dood en zonde, het feest van de koninklijke bruiloft

als Jezus wederkomt naar de aarde. De blijdschap van het nieuwe Jeruzalem en aarde. Die blijdschap wordt aan de herders in het veld van Efratha verkondigt door Gabriël. Dat is een blijdschap om je onuitsprekelijk over te verheugen. Die blijdschap wordt, zo staat er : geëvangeliiseerd! Gabriël gaat ons voor hoe we moeten evangeliseren. Ik vertel u goede, blijde boodschap, want het doel van Jezus komst is grote blijdschap verkondigingen. Nee, de herders mogen die blijdschap niet voor zichzelf houden: het blijde evangelienieuws is voor heel het volk!

Evangeliserende boodschap

Voor alle mensen, die het maar willen horen dat Christus is geboren. Het is de stralende vreugde van een volk dat met God verzoend is en weer in zijn heerlijkheid, zijn aanwezigheid kan leven. Eerst wordt die grote blijdschap verkondigd aan de herders met het doel dat zij het verder vertellen aan alle mensen, zodat die blijdschap een olievlek wordt die zich al verder en verder verspreidt. Alle mensen moeten horen: Christus is geboren, dat is het doel van het evangeliseren. Wij die het ook horen wil God gebruiken, om de boodschap van Gods liefde voor de mensen verder te vertellen, zodat zij ook blij zullen worden en de positieve ervaring van Gods boodschap zelf, persoonlijk mogen ondervinden. Wij zijn het zaad zijn van Gods Koninkrijk. Het evangelie mag niet aan een bepaalde groep of aan een stand in de samenleving verkondigd worden, niet alleen voor arme of rijke, voor verstandige en eenvoudige, of kinderen en ouderen. Wij staan allemaal gelijk voor de kribbe en moeten allen vertroost worden, om alleen onze zaligheid te vinden in die ene Zaligmaker Jezus Christus, die gekomen is voor alle mensen! Hij wil de hemelse vrede brengen in ons aller

hart, leven. 'Ik verkondig u grote blijdschap die voor heel het volk wezen zal.' Voor vluchtelingen, asielzoekers, ontevreden burgers, egoïsten, voor u en mij. God wil dat ieder mens blij zal zijn en hoort van de grote blijdschap die Hij schenkt aan ons mensen. Hij wil dat we deze boodschap aanvaarden, gelovig tot ons nemen, ook voor mij, ook voor mij! Het is een evangelie waardoor u, jou, mij ziel wonderlijk verkwikt wordt, omdat het geen mensen uitsluit en omdat het ons positieve levensvreugde schenkt. Vandaar al die bonte, gekleurde mensen, die rondom de kribbe staan en zich verdringen om een glimp van het Kind Jezus te ontvangen. Door Hem ontvangen zij alles waar door zij vrolijk gestemd zijn naar Gods bedoeling op dit heerlijke feest. Alle soorten van mensen komen samen om de redding te vinden in dit geboren Kind, die ons allen laat uitjubelen dat onze redding alleen in Hem te vinden is. U, jij bent daar toch ook? Want weet je er blijft maar één ding over van deze heerlijke Kerstboodschap die Gabriël aan ons evangeliseerde, terwijl het gewone leven weer versombert, blijft er tenslotte de genade van die heerlijke blijdschap over.

Genadevolle boodschap

Over ons hele leven spreidt Christus de glans van zijn genade! O zeker, er zijn genietingen waarvan wij als Jezus discipelen, ons ver vandaan houden. Niet omdat het ons door een strenge wet verboden wordt, maar omdat dit genot onze hart niet verzadigen kan, onze geest niet boeit. Zij belemmeren onze vleugelslag en laten ons kruipen waar wij moeten stijgen. De feestelijkheden van de wereld hebben geen bekoring voor levend gelovigen die met Christus leven. Wij leven uit de hemelse heerlijkheid-die glorie hebben we gezien en ondervonden. Die glans van gerechtig-

heid en heiligheid om dicht bij God te leven, is ons liever dan de heerlijkheid van de wereld. En als we de Koning in zijn schoonheid hebben gezien, wordt al het mooie van deze wereld dof voor ons hart en leven. We leven daar wel bij, maar het is ons leven niet meer! Nee, niet de genade van Christus, maar de zonde verdonkert het hart en leven. Als de zonde in het leven komt – en ga het maar in je eigen leven na – wordt het nacht: een benauwd kloppend hart, een beschuldigend geweten, een schichtige blik, een leven vol innerlijke onrust, dat is het vreugdeloze bestaan van een ongelovig mens. Kijk eens hoe ongelukkig David werd toen hij in de zonde van overspel met Bathseba viel en ga het maar na in je eigen leven, wat en onvrede en angst brengt zonde mee. Maar nu zegt Gabriël, blijf daar niet mee zitten, ga naar de stad van David, want daar vindt je de

Zaligmaker, Christus, de Heer! Daar vindt je genade, Gods gunst voor al je zonde, Gods vrede voor al je kwaad! Kom maar ga maar mee met de herders. In Bethlehem vindt je Gods grootste gunst voor ons mensen, Zijn grootste gaven, om het weer goed te maken tussen Hem en ons! Kijk, in dat vinden bij de kribbe zien we Gods genade van die grote blijdschap. Daar kun je mee leven en sterven! Dat begint ons loflied over Gods liefde voor ons te zingen. Worden alle registers van Gods genade voor ons opengetrokken omdat God ons blijdschap geeft! En onder de druk van boze macht en bezingen we het Ichthus-teken in de kribbe: Jezus Christus Redder van de wereld! 'Christus kracht wordt in zwakheid volbracht!' Dat is werkelijke grote blijdschap!

ds. C. Bos, Bens Chop

Bij de kribbe

*U werd, o Heiland in een stal geboren.
Dat moet Uw keus geweest zijn, en Uw wil.
Waar U ook gaat, U kent het van tevoren
en rijk of arm maakt voor U geen verschil.*

*Want dat het in veel huizen en paleizen
vuiler, armer dan in een stal kan zijn,
dat weet U, daarvan hebt U de bewijzen.
Geen enkel mensenhart is rijk en rein.*

*En tóch zoekt U dat hart, o Hemelkoning,
en tóch kiest U dat steeds tot Uw domein,
en tóch wilt U dat maken tot Uw woning,
en tóch wilt U daarin geboren zijn.*

J. van Veen-Nusmeijer

Noem het dan Joshua

Met een hart vol verdriet, een verdriet dat langzaam maar zeker verdrongen wordt door gevoelens van haat en wraak, kijkt Hassan neer op het dode lichaam van de kleine jongen. Hij kreunt even van ellende. Nooit zal hij meer de stem van zijn zoontje horen, nooit meer zijn donkere ogen zien schitteren. Aan de andere kant van het bed zit Sulina, zijn vrouw. Een dichte sluier bedekt haar gebogen hoofd. Door de smalle oogspleet druppelen tranen op haar krampachtig ineengevouwen handen. Ze schreit geluidloos, maar haar schokkende schouders zeggen genoeg. 'Sulina, als Ibrahim vanavond begraven zal zijn, neem ik wraak.' Er klinkt een ingehouden woede in Hassans stem. Ze kijkt even schichtig op, maar geeft geen antwoord. Hassan verwacht dat ook niet. In gedachten ziet hij het lichaam van de man, die zijn kleine jongen vermoordde, doorzeefd met kogels aan zijn voeten liggen. Een uur geleden werd de kleine Ibrahim het Shaare Zedekziekenhuis te Jeruzalem binnengebracht. Hij was aangereden door een Joodse kolonist uit Kiryath Arba, een dorp vlakbij Hebron. Op de kruising waar enkele dagen geleden Mordechai Lapid en zijn zoon Shalom het leven verloren en drie andere kinderen gewond raakten, gebeurde het. Samen met Ibrahim stond hij te wachten om over te steken. Plotseling rukte Ibrahim zich los en holde het kruispunt op. De kolonist remde uit alle macht, maar kon de kleine jongen niet meer ontwijken. Ibrahim werd gegrepen en tegen het wegdek gesmakt. Daar bleef hij bewegingloos liggen. Als Hassan zover is met zijn gedachten, kreunt hij opnieuw. Zijn handen ballen

zich tot vuisten. 'Moordenaar!' knerst hij. De doktoren hebben alles gedaan om het leven van de kleine Ibrahim te redden, maar 't heeft niet mogen baten.

Als er maar geen narigheid van komt

In de Arabische wijk van Hebron is het ongeluk dat Ibrahim overkwam het gesprek van de dag. De meningen over de toedracht zijn verdeeld. 'Hij deed het expres', snerpt een vrouwenstem, 'ze moeten die Jood ophangen'. 't Was Hassan zijn schuld', sust een oude vrouw, 'hij had beter op hem moeten passen'. 'Als ik Hassan was, zou ik het recht in eigen hand nemen', krijst een ander. 'Je zult zien dat die kolonist straks vrijgesproken wordt, let op mijn woorden', komt nummer vier. Het groepje vrouwen dat het afschuwelijke ongeluk bepraat, wordt steeds groter. Bij de ingang van de wijk staan enkele werkeloze Palestijnen druk te gebaren. 'Wat was die ziekenauto er gauw, hè? Ze dachten zeker dat het om een Jood ging'. 'Dat moet je zo niet stellen, Saddam. Kijk maar in de ziekenhuizen, daar maken ze ook geen onderscheid tussen Jood en Arabier'. Saddam doet er het zwijgen toe. 't Zal wel druk zijn op de begrafenis', veronderstelt een jonge kerel. 'Als er maar geen narigheid van komt', zegt een oude Arabier en z'n stem klinkt zorgelijk. 'Ach wat, Ahmed, jij ziet altijd leeuwen en beren op de weg. Ik neem in ieder geval een paar flinke stenen mee'. De nadering van enkele Israëliische soldaten doet het groepje mannen wat uiteengaan. Ze laten de militairen zwijgend passeren, maar hun ogen spreken boekdelen.

Ik hoef toch niet door de Arabische wijk?

Ook op de scholen wordt het onderwerp druk besproken. Aron Levinson, de zoon van de kolonist die Ibrahim aanreed, is absent. Hij mag deze week niet naar school van zijn vader. „Het is veel te risikant, Aron’. ‘Ik hoef toch niet door de Arabische wijk, vader’. „Nee, maar een kogel reikt ver, mijn jongen, en het is allang bekend wie jij bent: de zoon van een moordenaar’. Hier stokt de stem van Moshe Levinson even. Opnieuw beleeft hij de afschuwelijke gebeurtenis op het drukke kruispunt. Dat stille figuurtje op de weg. Die anonieme stem uit de toegestroomde menigte: „Moordenaar! Moordenaar!’ Wat een toestand, wat een verwarring. Het angst-aanjagende geluid van de sirenes van ambulance en politiewagen! Daarna de tijding dat die kleine jongen was gestorven! Ziek van ellende was hij thuisgekomen, begeleid door enkele soldaten. De eerstvolgende dagen zal zijn huis onder bewaking staan, maar daar komt eens een eind aan. Hij zal weer naar zijn werk moeten...en dan? De toekomst is verborgen, maar in zekere zin ook voorstelbaar. Samen met Aron heeft hij voorlopig huisarrest. Moshe zucht diep. Straks moet hij voorkomen. Hassan ook. Hoe zal dat aflopen? Er gaan geruchten dat de dood van Ibrahim alles te maken heeft met de aanslag op Lapid en zijn kinderen door de Palestijnse verzetsbeweging Hamas. Een vergeldingsdaad dus. „Jaweh zij ons genadig, Aron’.

Palestina voor de Palestijnen!

De begrafenis van de kleine Ibrahim is betrekkelijk rustig verlopen. Kwam het door de aanwezigheid van opvallend veel militairen? Was het wellicht het zien van het intens diepe verdriet van Hassan en Sulina dat het haatgevoel van velen niet tot een uitbarsting

kwam? Waren het de wijze woorden van de ouden, die de jongeren weerhielden van agressie? Toch leek het even nog uit de hand te lopen toen er - na de begrafenis - enkele stenen in de richting van de postende Israëli's werden gegooid. „Palestina voor de Palestijnen! Palestina voor de Palestijnen!’ werd er geschreeuwd. Zwijgend zagen de militairen toe, de wapens gereed. Na een half uur was het gelukkig weer rustig in de Arabische wijk.

Berust toch in Allah's wil

Het is een dag of veertien later. Moshe Levinson is weer aan het werk en Aron gaat weer naar school. Er lijkt niets meer aan de hand. Stilte voor de storm? Wacht Hassan de rechtszitting af? Hoopt hij dat Levinson schuldig wordt verklaard? Zou Sulina hem misschien overreed hebben af te zien van wraakneming? Of heeft hij nog geen geschikte gelegenheid gehad, om de man die zijn zoontje aanreed, te doden? Hoe het ook zij: vader en Aron kunnen,

naar het schijnt, ongehinderd hun weg gaan. Een maand na het ongeluk worden Hassan en Levinson opgeroepen om voor de rechter te verschijnen. De zitting is gauw afgelopen. Levinson treft geen schuld. Hij had niet te hard gereden en de remmen van de auto waren in orde. Knarsetandend van woede is Hassan naar huis gegaan. „Ik kan wachten, Sulina. Al was het een jaar, maar krijgen zàl ik hem’. Hassans gezicht is als een donderwolk. Sulina geeft ook nu geen antwoord. Haar verdriet zit zó diep, dat er in haar hart geen plaats is voor haat. Stil gaat ze verder met het bereiden van de maaltijd. Af en toe kijkt ze schuw in Hassans richting. Ze zou hem willen toeroepen: „o, berust toch in Allah’s wil!’ Maar ze zwijgt. Hij is immers haar man. Het past niet hem tegen te spreken. Door een mist van tranen roert ze in de gietijzeren pan met groente en vlees. „Ibrahim, o Ibrahim’, kreunt het diep in haar gewonde hart.

Vrede?

De dagen worden weken. Op de Westoever wordt de verhouding tussen Joodse kolonisten en Arabieren steeds gespannener. De busjes die de kinderen uit andere nederzettingen naar de scholen in Kiryath Arba brengen, worden al wekenlang door speciale auto’s begeleid. Steeds vaker wordt er met stenen gegooid door de Arabische bevolking. En op hoog niveau wordt er onderhandeld over vrede! Een vrede die tot stand moet komen langs diplomatieke onderhandelingen. Vergeten wordt dat er maar één weg is om ware vrede te verkrijgen! En dat is langs de weg des vredes, de weg die tot God leidt!

Een vlam van haat

Hassan heeft werk gevonden in Jeruzalem. Elke dag rijden hij en vele anderen van zijn volk met een bus

haar ‘de stad van David’. Elke dag passeert hij het kruispunt, waar Ibrahim dodelijk verongelukte. In’t begin sloot hij zijn ogen en deed ze pas open als de bus die vreselijke plaats voorbij was. Maar alles went en op een gegeven ogenblik is hij het kruispunt voorbij voor hij er erg in heeft. Leeft de gedachte om wraak te nemen dat niet meer bij hem. Ja, maar zij heeft een andere vorm gekregen. Er zijn twee dingen gebeurd: Sulina is in verwachting en hij is toegetreden tot de verzetsbeweging Hamas. ‘Staar je toch niet blind op die ene Jood. Verspil je tijd niet met plannen te maken hoe je die uit de weg kunt ruimen. Ze moeten er allemaal aan!’ Dat was de raad van Saddam, die met een paar stenen bij zich naar de begrafenis van de kleine Ibrahim ging. En de vlam van haat, die als het ware nog wat smeulde in Hassans hart, is weer opgelaaide. Hij leert met explosieven omgaan, krijgt les in wapenkunde en heeft al gauw door hoe je een bom op afstand kunt laten ontploffen.

In Jeruzalem op school

Ook Moshe Levinson passeert bijna dagelijks de plaats waar hij Ibrahim aanreed. De angst dat Hassan wraak zal nemen, steekt nog vaak genoeg de kop op. Maar als er weken en zelfs een maand verlopen zonder dat er iets gebeurd, vervaagt die angst. Als Hassan zich had willen wreken, zou hij nooit zolang wachten. Elke morgen brengt hij in de auto Aron naar de bushalte. Deze zit sinds enkele weken in Jeruzalem op school. Nooit rijdt Moshe weg, voor hij gezien heeft dat zijn zoon veilig in de bus zit. Bang dat Hassan alsnog wraak zal nemen? Nou, nee, nu niet meer.

Hebron is van ons!

Toen op 13 september 1993 bijna de hele wereld getuige was van de hand-

druk tussen Jitsjak Rabin en Jasser Arafat, had Moshe met een van woede vertrokken gezicht de TV uitgezet. ,Mirian, geloof me: Arafat is de meest onbetrouwbare smeerlap die er rondloopt en onze eigen premier laat ons in de steek!' Zijn vrouw had niets teruggezegd. Er stonden tranen in haar ogen. ,Gaan we hier nu weg, vader?', had Aron met overslaande stem gevraagd. ,Weg? Hier vandaan? Nooit!', had Moshe geschreeuwd. ,Hebron is van ons!'

Het onmogelijke mogelijk?

Toen Clinton lachend en met wijd uitgebreide armen achter Rabin en Arafat stond op die gedenkwaardige 13e september, citeerde hij zo nodig een bijbeltekst. Rabin haalde de Prediker aan: Er is een tijd van oorlog en er is een tijd van vrede. ,Nu is de tijd van vrede gekomen', zei hij plechtig. Maar hij vergat Jesaja 59: 8 en 9 te citeren: ,De weg des vredes kennen zij niet en er is geen recht in hun gangen; hun paden maken zij verkeerd voor zichzelf, al wie daarop gaat, die kent de vrede niet. Daarom is het recht verre van ons en de gerechtigheid achterhaalt ons niet. Wij wachten op het licht, maar zie, er is duisternis, op een groten glans, maar wij wandelen in donkerheden'. Het onmogelijke lijkt mogelijk te worden. De man van de PLO, die met zijn volgelingen zulke vreselijke terreurdaden pleegde en zwoer niet te rusten voor Israël in zee gedreven zou zijn, sluit een akkoord met de premier van het land!

,Schiet 'm overhoop!'

De kolonisten reageren met geweld, als de datum waarop een symbolisch begin gemaakt wordt met de machtsoverdracht, bekend is geworden. Er is geen Jood meer die zonder wapen de deur uitgaat. De reactie van de Palestijnen is van hetzelfde laken een pak. Het regent stenen op de weg van Hebron naar

Jeruzalem. Maar niet alleen stenen. Ook de Palestijnen bezitten wapens! Moshe Levinson heeft zich een M-16 aangeschaft. Hij stapt zonder dit geweer niet in z'n auto. Het is ontzettend riskant om door dichtbevolkt Arabisch gebied te rijden, maar hij kan het niet altijd vermijden. Op een maandagmorgen verschijnt de bus niet. Hij besluit om Aron zelf even naar Jeruzalem te rijden. ,Uitkijken Aron, stenengooiers zijn er in ieder geval, daar kun je op rekenen'. Hij heeft het nog niet gezegd, of een grote steen beukt tegen de zijruit. Vader geeft vol gas en de auto schiet vooruit. ,Geschrokken?', wil vader weten. ,Nou', geeft Aron ruiterlijk toe. Z'n hart bonkt, z'n knieën trillen. Als de schrik wat wegtrekt, komt er in zijn hart een kille woede opzetten. ,Ellendelingen!', sist hij. ,Ik kan goed begrijpen, vader, dat de kolonisten wr...Pas op, daar komt er weer één!' Een grote kei slaat een ster in de voorruit. Moshe remt en springt bijna op hetzelfde moment de auto uit, z'n geweer in de hand. Er suist nog een steen door de lucht. ,Schiet 'm overhoop, vader', gilt Aron met overslaande stem, ,daar gaat-ie!!' Een jongen van een jaar of veertien maakt dat hij wegkomt. Hij heeft zich even gebukt en tilt vliegensvlug een ventje van nog geen drie jaar op zijn arm. Dan holt hij er vandoor. Moshe, de vinger aan de trekker, laat zijn wapen plotseling zakken. ,Ibrahim', schiet het ineens door z'n hoofd. ,Ibrahim was net zo'n kereltje'. Leeg en wat beverig draait hij zich om. Als een oude man gaat hij weer achter het stuur zitten. ,Ik kon niet schieten, Aron. Dat kleine jochie deed me zo sterk aan Ibrahim denken!' Zwijgend leggen ze de laatste kilometers af.

Geen groot profeet, maar DE Profeet

,Hassan, is er iets? Je bent zo stil de laatste tijd'. Met een vragende blik in haar donkere ogen kijkt Sulina haar

man aan. Deze haalt de schouders op. ,Er is niets, Sulina.' Maar Hassan liegt, er is wel degelijk een reden voor zijn veranderd gedrag. Op z'n werk is hij in aanraking gekomen met een Arabier uit Bethlehem. Ze staan samen aan dezelfde machine en hij heeft al heel snel gemerkt dat Omar een christen is. Vol afschuw had hij hem aangekeken. ,Hond', had hij hem toegebeten, ,vuile christenhond, houd je bek! Ik wil niks met je te maken hebben!' Omar had niet teruggescholden, maar was vriendelijk gebleven en had geholpen waar nodig was. Hassan had geprobeerd om op een andere afdeling te komen, maar dat was niet gelukt. Hij praatte alleen als het hoognodig was met de man naast hem. Zijns ondanks krijgt hij toch respect voor de christen uit Bethlehem. Omar legt hem uit waarom christenen alle geweld veroordelen. ,Ook als je meent in je recht te staan, Hassan'. In eenvoudige woorden vertelt hij wie Jezus van Nazareth is, en waarom Hij op de wereld kwam. ,Jullie ken-

nen Hem als een groot profeet, maar niet als De Profeet, niet als de Zoon van God'. Het onderwijs van deze vriendelijke christen wordt door God gezegend, het raakt Hassans hart. Jezus, Zaligmaker, Vredevorst! Vooral die laatste naam spreekt hem aan. Hij leeft als het ware in twee werelden: de wereld van de Hamas, van de terreur en de wraak. Maar ook in de wereld van Omar: de wereld van vergeving, van vrede, echte vrede. ,Hassan, Jezus is mijn Vrede!'

Hassans opdracht

,Dat is dus in orde. Hassan, luister je? Wat mankeert jou toch de laatste tijd?' Geërgerd kijkt de instructeur hem aan. ,Waar zit je met je gedachten? Straks blaas je jezelf op in plaats van de bus!' Hassan kucht even. ,Zenuwachtig? Gaat vanzelf wel over als je vrijdag dat mooie vuurwerk ziet'. Ja, Hassan kent zijn opdracht: de bus naar Jeruzalem opblazen. Vrijdag zal Moshe Levinson en weten en voelen wat het is je enige zoon te verliezen. Dat er nog tientallen andere mensen gedood zullen worden is mooi meegenomen. Ah, wat was de vlam van de haat hoog opgelaid in Hassans hart. Hij werd de beste van de groep, hij leefde om te doden. Maar die vlam is zo goed als uitgeblust. Hij kan de woorden die Omar sprak niet meer kwijt. ,Zie dat je die vrede leert kennen, Hassan. Die Vrede, die alle verstand te boven gaat'.

Dan ineens, een felle steekvlam!

Precies op tijd vertrekt de bus van de halte bij Kriyath Arba. Aron Levinson is achterin gaan zitten op zijn eigen plaats. Hij zwaait nog even naar zijn vader en laat dan zijn gedachten de vrije loop. 't Is een onhoudbare toestand geworden. Na het bloedbad in de moskee, waarbij vele doden vielen, heerst er een gespannen sfeer rond

Hebron. Er is sprake dat alle kolonisten uit Kiryath Arba hun nederzetting moesten verlaten. Stel je voor! Weg uit hun dorp. Waar zouden ze naar toe moeten? Tjonge, wat rijdt die bus hard! Nog twee haltes, dan zijn ze in Bethlehem. Verdraaid, waarom stopt-ie nou? O, er moet iemand uit. Als de bus weer optrekt, gaat Aron achterstevoren op zijn knieën zitten. Een vuile plastic tas bolt op door de luchtstroom die de wegrijdende bus veroorzaakt. Er zit kennelijk wat in, want hij waait niet weg. Er is nu niemand meer bij de halte en de weg achter hen is ook leeg. Aron blijft nog even zitten. De plastic tas wordt kleiner en kleiner. Dan, ineens, een felle steekvlam. Aron geeft een gil van schrik en duikt weg. De luchtdruk slaat de achterrauiten stuk. Even lijkt het alsof de chauffeur de macht over het stuur zal verliezen, maar met inspanning van alle krachten kan hij zijn voertuig op de weg houden.

Noem het dan Joshua

't Is alles gelukkig meegevallen. Er waren enkele lichtgewonden in de bus. Aron had een paar glasscherven in zijn gezicht gekregen, maar kon na behandeld te zijn op eigen kracht naar huis. In de heuvels rond Bethlehem werd een dag later het lichaam van Hassan gevonden. Hij was dood, neergeschoten door zijn eigen mensen, leden van de Hamas. Hij had zijn opdracht niet naar behoren uitgevoerd. In de zak van zijn jack zat een briefje:

„Ik heb met opzet de bom te laat laten ontploffen, in de hoop dat er niemand gedood zou worden. Groet Sulina van me. Zeg haar dat ze veel moet lezen in het boek, dat ik van Omar kreeg, het Boek dat vertelt Wie de Vredevorst is. Als er een jongetje geboren wordt, noem het dan JOSHUA'.

Hassan

Kerstgedachten van Augustinus

De bekende kerkvader Augustinus (354 -430) heeft uiteraard ook gepreekt over de geboorte van Christus. In 1 Tim. 3: 16 staat : "En buiten alle twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot: God geopenbaard in het vlees.." In een preek over deze tekst schrijft hij: een groot mysterie is de vleeswording van het Woord. Op allerlei wijzen duidt hij dit aan. "De waarheid die de aarde omvat, is ontsproten uit de aarde, om in de armen van een vrouw gedragen te worden." Hij bleef in de schoot des Vaders en toch kwam Hij in de schoot van de moeder. Hij die de aarde deed ontstaan, is nu zelf op aarde ontstaan. De Schepper van de hemel is geschapen ónder de hemel. Gods Zoon is geworden wat Hij niet was: mens. Intussen is Hij gebleven wat Hij wás: God. Hij is zó mens geworden, dat Hij God bleef. Maar Hij verborg wat Hij gebleven was (God) en Hij tóónde wat Hij geworden was (mens). Zo is de Schepper van Maria geboren uit Maria. Hij die de aarde vervult is in een kribbe neergelegd. Hij is wel opgenómen in de schoot van de maagd, maar Hij was daarin niet opgesloten.

"Zijn moeder heeft Hem in haar schoot gedragen, laten wij Hem in ons hart dragen. Een maagd was zwanger door de menswording van Christus, laten onze harten zwanger zijn door het geloof van Christus: zij heeft de Zaligmaker gebaard, laten wij lofzangen baren."

Draagt elkanders lasten

Beste lezer,

Deze maand staan we weer in het bijzonder stil bij de menswording van de Zoon van God. Geboren, als een weerloos kind. En toch, dit Kind, is een Vorst. Zo groot en groots. Geen mens kan dat bevatten. Er is één woord dat erbij past: Immanuel, God met ons. Ik wens u gezegende kerstdagen, en een veel heil en zegen voor het nieuwe jaar!

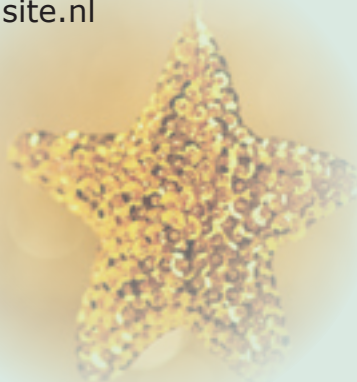
Blinkende Morgenster

Licht in de duisternis, Vredevorst geboren
Liefde Heil en Vrede, Blinkende Morgenster: kind dat hoop doet gloren.

Redder van de wereld, Zaligmaker:
kwam voor ons op aarde,
geeft ons hoop, Hij is een Schat van blijvende waarde.

Messias, Immanuel: laten wij aanbidden onze Koning en Heer
Hij verlost ons uit het duister:
Glorie, U al de eer.

Petra Groeneveld,
www.gedichtensite.nl

Verjaardagskalender

11 januari
Wilma Minnis,
Arduinlaan 20, 9743 TG Groningen

2 februari
Mevr. S. Vlietstra, Doverstraat 13,
2014 DC Haarlem

4 februari
Jaap Visserman, Workumstraat 18,
8304 DP Emmeloord

Brievenbus

Dhr. J. Koppert,
Beelstraat 43,
2672 AB Naaldwijk

Alma Sierreveld,
Vuurpijlstraat 20 B,
3053 EZ Rotterdam

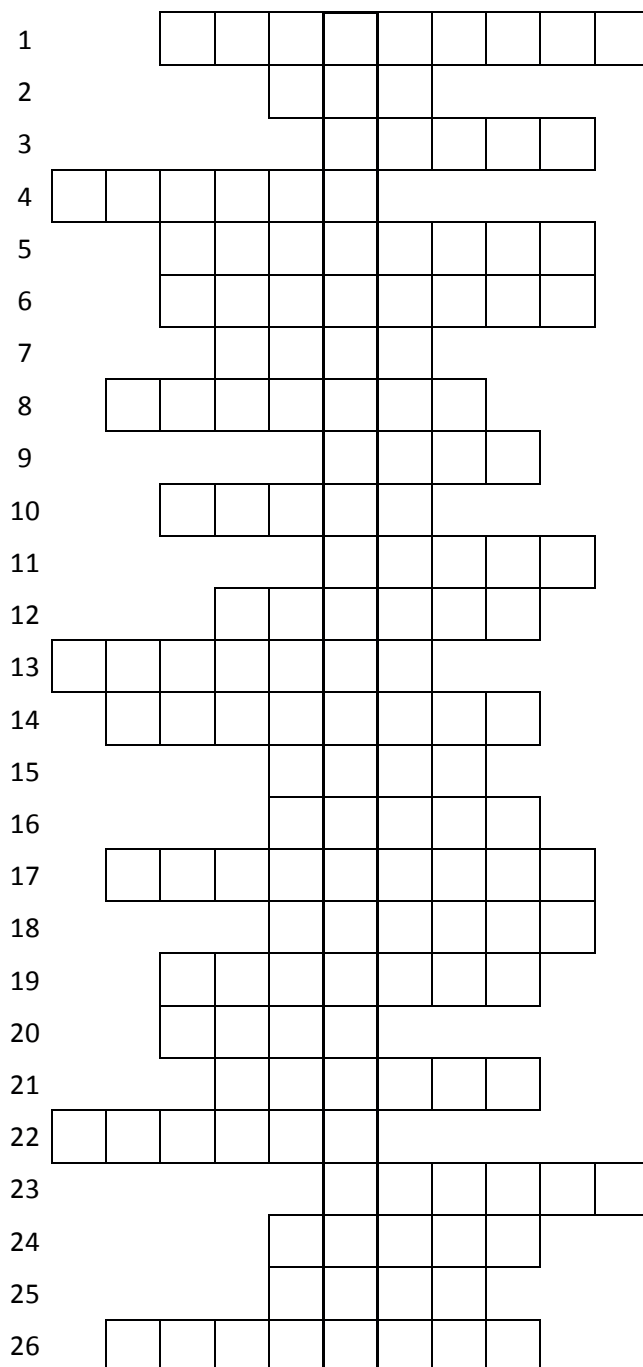

Puzzelhoek

Voor u ligt de laatste puzzel die ik voor u heb gemaakt. Na 6 ½ jaar geef ik het stokje graag door aan een ander. Met veel vreugde kijk ik terug op deze periode, en zag altijd uit naar de post die u stuurde. Bedankt voor de leuke kaartjes, maar ook voor de brieven die ik van u ontving.

Voor deze puzzel moet u op zoek naar antwoorden uit de geboortegeschiedenis van de Heere Jezus. Achter elke vraag staat de vindplaats, maar misschien weet u alle antwoorden op de vragen, zonder dat u het op hoeft te zoeken. In het dik omlijnde vak kunt u de oplossing lezen. De oplossing hoeft u deze keer niet in te sturen.

1. Vrouw van Zacharias (Lukas 1)
2. Wat mocht het kind van Zacharias niet drinken? (Lukas 1)
3. Welke familieband hadden Elizabeth en Maria? (Lukas 1)
4. Waar kwamen de wijzen vandaan? (Mattheus 2)
5. Woonplaats van Jozef (Lukas 2)
6. Wie doopte Jezus? (Markus 1)
7. In deze stad zou geklag, geweend en gekerm te horen zijn (Mattheus 2)
8. Deze engel kwam bij Maria op bezoek (Lukas 1)
9. Wat zagen de wijzen waardoor ze op zoek gingen naar de geboren koning? (Mattheus 2)
10. Van welke streek was Herodes koning? (Lukas 1)
11. Vrouw van Jozef (Lukas 1)
12. Deze rechtvaardige en godvrezende man woonde in Jeruzalem (Lukas 2)
13. In deze rivier werd Jezus gedoopt (Markus 1)
14. Wie was stadhouder over Syrië toen Jezus geboren werd? (Lukas 2)
15. Deze vogel belichaamde de Geest (Markus 1)
16. Hoe moest Maria haar kind noemen? (Lukas 1)
17. In deze stad is Jezus geboren (Mattheus 2)
18. Naar dit land moesten Jozef, Maria en het Kind vluchten (Mattheus 2)
19. Deze koning gaf opdracht tot de kindermoord (Mattheus 2)
20. Eén van de geschenken die de wijzen aan Jezus gaven (Mattheus 2)
21. Waar ontmoeten Simeon en Jezus elkaar? (Lukas 2)
22. Waarin werd Jezus gelegd toe hij geboren was? (Lukas 2)
23. Hoe oud was Jezus toen hij naar de tempel in Jeruzalem ging? (Lukas 2)
24. Bijnaam van Johannes (Mattheus 3)
25. Dochter van Fanuël, een profetes (Lukas 2)
26. Wie was keizer toen Jezus geboren werd? (Lukas 2)

De oplossing van de november-puzzel is: "Biddt om de vrede van Jeruzalem"

Vriendelijke groeten van:
 Willeke Breederveld
 Willem de Jagerstraat 40
 3251 BG STELLENDAM
 email: wbreederveld@solcon.nl

Oudejaarsmeditatie

"Zoek de Heere, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. De goddeloze verlate zijn weg, en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot de Heere, zo zal Hij Zich Zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk" (Jesaja 55:6 en 7).

Daar waren kinderen, die verstoptje speelden. "Negentig, honderd; ik kom!!" Maar ze hadden er ineens zo'n zin niet meer in. Maar één jongetje, dat nog verstopt zat, waren ze vergeten. Het ventje wachtte en wachtte; maar er

kwam nooit iemand. Het ging huilend naar zijn opa. En toen zei die opa: "Dat is nu hetzelfde wat de mensen ook met God doen. Hij houdt zich verborgen, opdat wij Hem zoeken; maar wij zoeken Hem niet." Boven de meditatie staat: "Zoek de Heere!" En de punten zijn:

1. De tijd van dat zoeken.
2. De aard van dat zoeken.
3. De belofte van dat zoeken.

1. Israël was naar Babel gevoerd. Het verlangde in die verre streken naar het lieve land van weleer. En de meeste mensen dachten, dat het nooit meer wat zou worden. Maar God dacht aan Zijn verbond. Wat Hij ooit beloofde; daar staat Hij voor in. En het volk mag moed putten uit wat God eenmaal sprak. En Hij stelt het volk van toen en ons nu het gelukkige leven voor, dat in Zijn gemeenschap wordt gevonden. "Zoek de Heere!" En dat moet niet op de lange baan geschoven worden. "Later" zou wel eens "te laat" kunnen zijn! Maar ten diepste hangt het niet van ons zoeken, maar van Gods zoeken af. Het geloof is ontvangend van aard. Het houdt slechts een lege hand op. Maar dat neemt niet weg, dat de Heere

nooit zegt tegen de mensen, dat ze toch al wel verzoend zijn. Maar Hij zegt: "Laat u verzoenen!" En nu kunnen wij met recht van de tijd na de komst van Christus zeggen, dat het de vindenstijd is. Maar die vindenstijd is op een keer wel voorbij. Denkt u daarom a.u.b. niet, dat u met de zonde eerst nog wel een tijd kunt leven, totdat u genoeg er van hebt. Want dan kon het wel eens te laat voor u zijn. Ergens aan de kust van Schotland is er een haven waarvan de uitgang ondiep is en smal. De schepen kunnen maar een aantal uren van een dag door die opening heen. En er liggen dikwijls heel wat schepen voor die haven. Maar de kapiteins zijn gespitst op het moment, dat ze de haven binnen kunnen. En laat u zo a.u.b. het tijd ook niet verlopen!

2. Weet u wat zoeken is? En wat het niet is? Als je een trui kwijt bent; en je rent inderhaast naar boven; en je roept gelijk aan je moeder: "Ik zie die trui niet." Dan is dat geen zoeken. Maar je sleutel kwijt zijn; en je zakken binnenstebuiten keren; dat is zoeken. En zo is het ook in het geestelijke. Heel veel mensen staan maar halfslachtig t.o.v. de dingen van God. Want ze weten niet wat ze missen. En dat ze Hem missen. Maar als we Hem missen, gaan we Hem zoeken. En we roepen Hem aan. U leest: "De goddeloze verlate zijn weg." U en ik zijn ook goddelozen. Zonder Christus althans. Want een goddeloos mens is een

mens zonder God. En zo is het met ons allen van nature. Daarom moeten wij van onze zonde-weg af. En wij kunnen er niet af. Maar God brengt ons er af. En hoe Hij dat doet? Soms heel plotseling, net als bij Paulus, en met grote kracht. Maar de regel is, dat de Heere ons geleidelijk aan en hoe langer hoe meer een afkeer van de weg van de zonde laat krijgen en ons op de weg voert van het leven. En we lezen ook: "En de ongerechte man zijn gedachten." Mogelijk zou iemand wel zijn weg kunnen verlaten, maar niet zijn gedachten. Uit vrees voor de gevolgen zouden wij bepaalde zonden na kunnen laten, maar met onze gedachten zouden wij kunnen blijven hangen daaraan. En dan blijven wij toch "dromen" van de zonde. Maar de Heere zegt: "Geef Mij uw hart!" En we lezen ook: "En bekere zich tot de Heere." Een huichelaar houdt zich met zijn hart vast aan twee wegen En God moet die beide wegen maar goedkeuren; ook al weet de huichelaar, dat er een van die twee wegen niet deugt. Maar de oprechte belijdt zijn huichelarij. "God, bekeer mij; dan zal ik bekeerd zijn!"

3. Het slot van de tekst spreekt over Gods ontferming en verzekert ons: "Hij vergeeft telkens weer." Ja, terwijl wij zoeken, is het, dat de Heere zich over ons al ontfermt. En ons vinden van de Heere is niet de welverdiende prijs voor ons zoeken. Want als u en ik het met ons zoeken zouden moeten verdienen, was er voor ons geen hoop. Maar de enige grond van onze zaligheid is de Heere Jezus, die ons kocht met Zijn bloed. Als wij op onszelf zien, is het alles heel erg wankel. En wij zijn mischien, ook nadat wij tot Christus zijn gekomen, al wel honderd keer van de weg afgedwaald. Wij komen in het geloof niet hoog uit, maar het loopt

met de kinderen van de Heere laag af. Maar heeft God ooit gezegd: "Zoek Mij tevergeefs"?! En nu kunt u beter struikelen op de goede weg dan fris doormarcheren in een eigen gekozen richting. En het zij steeds ons gebed: "Leidt mij op de eeuwige weg" (Psalm 139:24). En daar kunnen wij niet op verdwalen of verongelukken. Maar laat het tij niet verlopen. Vaar op tijd de haven binnen!

Langerak
ds. J.A.H. Jongkind

Oudejaarsgedachten

Onafwendbaar gaan de tijden
als een schaduw langs je heen.
Wéér is er een jaar verstreken,
had u voorspoed, of geweest?
Onafwendbaar gaan de dingen,
't is of God Zijn raad versnelt;
daarom is het o zo nodig,
dat u uwe dagen telt.

Onafwendbaar, niet te stuiten,
Gods besluit staat eeuwig vast.
Ging u aan Zijn hand steeds verder,
of was 't leven u een last?
Was de Heere steeds uw Leidsman,
ging het allerliefst' u voor;
was Hij ook voor u een Schuilplaats,
heel dat scheidende jaar door?

Met U verder, trouwe Vader,
wat ons ook te wachten staat;
wees ons in dat nieuwe jaar weer,
onze Rots en Toeverlaat.
Wil ons toch voor U bewaren,
ons behoeden in gevaar;
wil ons die garantie geven,
voor 't gehele nieuwe jaar!

Uit : "na het donker....eeuwig licht"
van C. Spaanderman

Vervulde rijkdom

"Doch mijn God zal naar Zijn rijkdom vervullen al uw nooddrift, in heerlijkheid, door Christus Jezus." Filippenzen 4 : 19

Paulus verblijft in de gevangenis. Hij krijgt bezoek van Epafroditus. Die heeft bij zich de opbrengst van een inzameling die de gemeente Filippi voor Paulus heeft gehouden. Dat is door geen andere gemeente gebeurd. De waardering bij de apostel is dan ook groot. Het was al eerder in het hart van de Filippenzen geweest, maar nu hadden ze uitvoering aan gegeven. Paulus zegt dat ze "verwakkerd" zijn om aan hem te denken. Dan gebruikt hij het beeld van een boom die na de wintertijd weer gat uitlopen. De liefde leek uitgestorven te zijn, maar is weer opgebloeid. Het was uit dankbaarheid dat de gelovigen in Filippi aan Paulus dachten. Ze hadden via hem immers Gods Woord gekregen. De genade en het eeuwige leven. Paulus noemt ze zijn blijdschap en kroon. Alles spreekt van het evangelie! En de apostel beseft dat God hen zal zegenen. God zal hen vergoeden wat zij hem hebben gedaan. Want hij staat in dienst van God. Hij heeft nooit gevraagd om loon maar de schatten der genade mogen uitdelen. Zo mag hij God kennen als zijn God, in Christus. Die God heeft al de schatten in Zijn hand. Hij is machtig en gewillig om daarvan te schenken uit genade. Zo spreekt Paulus in de blijde zekerheid dat zijn God al hun nooddrift zal vervullen. Dat is wat je nodig hebt, voor dit leven en bij het sterven. Wat we nodig hebben aan gezondheid voor ons lichaam; aan

kracht voor ons dagelijks werk; aan troost om ons kruis te dragen. Voor ons huis en ons bedrijf. Voor het land en voor de gemeente. Voor het geestelijke leven en de wandel in de vreze des Heeren. Is dit geen rijke belofte? Wat een geweldige bemoediging! Paulus spreekt in de zekerheid dat God al het nodige zal geven. Daarmee kunnen we het nieuwe jaar in. Wat de toekomst ons zal brengen, de Heere zal geven wat nodig is.

Dat zal God doen naar Zijn rijkdom.

Want het is in Christus Jezus. De verdienende oorzaak ligt in de Zaligmaker. Hij is arm geworden, daar Hij rijk was. In de stal van Bethlehem lag het Brood des Levens. Aan het kruishout op Golgotha is de Fontein van alle goed! Door die armoede van Jezus kunnen wij rijk worden. Hij heeft het heil verdiend voor ons lichaam en voor onze ziel! Leren wij het, dat de Heere beter voor ons kan zorgen dan wij zelf? Geen nood of behoefte zo groot of Christus gaat die voor de Zijnen vervullen. Dus het hangt niet af van de omstandigheden of van ons gevoel. Laat ons geloof alle nooddrift van de Heere verlangen en verwachten!

Hij zal het vervullen in heerlijkheid. Zodat het is tot Zijn eer. En daarin tot heil van ons. Want dat hoort bij elkaar. Dat is het wonder van Zijn genade. Zijn gaven en zegeningen zijn zo heerlijk, dat er de glans van de eeuwige glorie op ligt. In onze tijd is alles gericht op het lichamelijke en tijdelijke. Er is volop

onrust en overal draait het om de mens en zijn aardse welzijn. Er is geen heerlijkheid meer aan. Dat valt allemaal weg. Maar waar de Heere Zijn beloften vervuld, Jezus Christus word groot gemaakt, de rijkdom van Zijn alomvattende genade wordt geproefd, daar is Zijn majesteit, Zijn vrede en heerlijk-

heid! Mag zo ons dagelijks leven in het nieuwe jaar die glans dragen en verspreiden?

Veel heil en zegen in Christus Jezus voor het nieuwe jaar!

H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten

Onze gezondheid

De geriater kwam bij mij op bezoek....

Enkele weken geleden hoorde ik tijdens mijn huisbezoeken een verhaal wat ik graag met u wil delen. "Ik lag in het ziekenhuis en daar stond opeens een ouderenarts, zo'n geriater aan mijn bed. Zo vreemd Hij stelde allerlei vragen. Ik wist niet goed wat de bedoeling daarvan was. Later hoorde ik van een verpleegkundige dat de hij of een geriatrisch verpleegkundige iedereen bezoekt die boven de 70 jaar is en in het ziekenhuis ligt. Maar of ik nu nog bij hem terug moet komen, dat weet ik niet."

Mogelijk klinkt dit voorval voor u bekend in de oren.

Het is namelijk zo dat in diverse ziekenhuizen in Nederland dit een gewoonte gaat worden. Daarom wil ik het graag toelichten. Wordt u bijvoorbeeld het Leidse Universitair Medisch Centrum opgenomen en bent u ouder dan 70 jaar, dan krijgt u een extra screening. Dit betekent dat men dan onderzoekt hoe kwetsbaar of weerbaar u bent. Misschien denkt u nu wel "maar met mij gaat alles goed". En dat is natuurlijk heel fijn en iets om dankbaar voor te zijn. Maar voor vele ouderen is een ziekenhuisopname risicovol

vanwege hun verhoogde kans op complicaties zoals een infectie, ondervoeding, een delier (dan raakt u tijdelijk in de war of u bent heel stil en suf, vaak ten gevolge van een ontsteking), decubitus (een doorligplek bijvoorbeeld op uw stuitje), de bijwerkingen van de medicatie of een val. Hier let men tegenwoordig dus extra op in de ziekenhuis. En dit alles kan ook nog eens een negatief gevolg hebben op uw geheugen. Het voorkomen van zulke complicaties, van zulke dingen is van

belang en draagt bij aan een spoedig herstel van uw ziekte. Vandaar dat zo'n geriater of een gespecialiseerde verpleegkundige bij u langs kan komen en u onder andere een aantal vragen stelt. Men hoopt op deze manier dat de oudere patiënten hun onafhankelijkheid behouden. Daarom heeft men in 2012 in het Leidse ziekenhuis hun beleid veranderd. En dit geldt dus inmiddels voor meerdere ziekenhuizen!

Het kan ook zijn dat bij opname een verpleegkundige u een aantal vragen stellen, onder andere over uw geheugen. En of u al eens zo'n delier, zo'n tijdelijke verwardheid meegemaakt heeft. En als dit zo is of het blijkt dat u kwetsbaar bent dan komt er zo'n verpleegkundige of een geriater langs. Hoort u bij de groep kwetsbare ouderen, dan zal deze persoon met u nog wat doorpraten maar ook adviezen geven aan de artsen en verpleegkundigen op de afdeling waar u bent opgenomen. Natuurlijk kunt u of uw familie ook zelf zo'n gesprek aanvragen. En dit alles met als doel: voorkomen is beter dan genezen

Zo merkt u dat er in de loop van de jaren veel veranderd is in de ziekenhuizen. De afdeling geriatrie, waar de geriater werkt, richt zich op diagnose

stellen en behandeling van oudere mensen met ingewikkelde ziekteproblemen. En omdat er veel ouderen in Nederland wonen heeft deze afdeling het tegenwoordig echt druk. Het gaat vooral om ziekten die veroorzaakt worden door veroudering of een ziekte waarop de veroudering een negatieve invloed kan hebben. De geriater en zijn team kijken niet naar één probleem, niet alleen naar de ziekte waarvoor u opgenomen bent, maar naar de hele mens. Want oudere patiënten hebben vaak last van meerdere aandoeningen of ziekten. Het gaat dus om een combinatie van lichamelijke, psychische en sociale problemen. In populair

Terug uit bethlehem

Nu wil ik alleen nog maar blij zijn,
omdat ik het Kind heb gevonden.
Want Gij haalt een streep door mijn zonden;
Gij doet ,of ze niet meer van mij zijn.

Nu wil ik alleen nog maar klein zijn,
Nu ik voor Uw grootheid mocht knielen.
Bestraal met Uw licht onze zielen
Totdat zij genezen en rein zijn.

Nu wil ik alleen nog maar stil zijn,
aanbidden Uw eind'loos erbarmen.
Als Gij, Heer, ons hart wilt verwarmen
zal d' arde niet langer zo kil zijn.

Nu kan ik alleen nog maar blij zijn
En zingen met nieuwe gezangen:
Geen duisternis houdt mij gevangen,
ik mag tot in eeuwigheid vrij zijn!

Uit : Hij die met ons is.

Nel Benschop

Nederlands gezegd: het totale plaatje. De arts die zich gespecialiseerd heeft in de behandeling van de oudere mens heet een geriater of nog vollediger gezegd: een klinisch geriater.

Na deze theorie, waar we in de praktijk mee te maken kunnen krijgen, wil ik nog enkele voorbeelden noemen. Naast bijvoorbeeld de heupoperatie die nodig is kunnen we last hebben van regelmatig vallen. We kunnen problemen hebben met de incontinentie, dus met het naar de w.c. gaan. Ook kunnen ouderen zich somber, eenzaam of neerslachtig voelen. Er kan sprake zijn van een achteruitgang in het dagelijks leven, waarvan de oorzaak niet duidelijk is. Ouder worden kan soms echt niet eenvoudig zijn. Sommigen van ons hebben last van hun geheugen. Infecties komen ook regelmatig voor, bijvoorbeeld aan de luchtwegen of een urineweginfectie. En

er kan sprake zijn van zo'n plotselinge verwardheid, een delier.

Het team van de geriater richt zich op het voorkomen van ziekten of op een verergering ervan. Dus vandaar dat ze u veel vragen zullen stellen om een goed beeld van de hele situatie, van u, te krijgen! Ook kan de geriater of de geriatisch verpleegkundige een gesprek met u hebben voordat u naar huis gaat. U zult dan adviezen mee krijgen en mogelijk verwachten ze u nog een keer op het spreekuur.

Al met al een goede ontwikkeling in Nederland. Deze speciale aandacht aan ouderen in een ziekenhuis is fijn. Zo kunnen grotere problemen voorkomen worden en wordt er samen met u en uw naaste meegedacht.

Met een vriendelijke groet,
Marianne

Chanoeka

Chanoeka is het joodse feest van het licht, dat acht dagen duurt. Dit jaar wordt het gehouden van 22 tot 30 december. Het herinnert aan de overheersing van het Heilige Land door de Grieken. Zij probeerden hun Hellenistische ideeën op te dringen aan de Joden. Een kleine groep vrome Joden (de Maccabeeën genoemd) wist het leger van de machtige Grieken te verslaan. Zij hebben de Grieken uit hun land verdreven om vervolgens de Tempel in Jeruzalem opnieuw in te wijden. In de tempel stond de menora, de zevenarmige kandelaar. Elke dag moet die worden aangestoken met pure olie. Helaas vonden de Joden maar één kruikje met kosjere olijfolie die geschikt

was voor gebruik. Alle andere kruikjes hadden de Grieken onbruikbaar gemaakt. En er gebeurde een wonder: het kruikje dat genoeg olie had om maar één dag te branden, bleef acht dagen lang branden! Dat was totdat er nieuwe olie, kosjer en geschikt voor gebruik voor de kandelaar was bereid. Om dit wonder te gedenken hebben de rabbijnen het Chanoeka feest ingesteld. Na zonsondergang steekt het joodse volk hun Chanoeka kaarsen aan. Het begint met een kaarsje op de eerste avond, een tweede op de tweede avond en zo door tot de achtste avond. Zoals altijd bij een bevrijding gaan de Joden ook op Chanoeka lekker eten. Een rabbijn verklaart het Chanoeka-feest als

volgt : de hellenisten wilden dat de Joden geloofden dat alles bij toeval gebeurt. De natuur regelt de loop der gebeurtenissen zelf. Ze wilden dat de Joden God als Leider van de wereld zouden vergeten. Sommige Joden geloofden dit ook, maar toen ze het wonder met het kruikje olie zagen, begrepen ze dat God Zich met elk detail van de natuur bezig houdt. Ook de natuur is een continu wonder. Wij mogen tijdens chanoeka het feest van de komst van het Licht der wereld, Jezus Christus vieren. Dat is het grootste wonder, de rijkste gave! Zijn licht schijnt niet slechts een paar dagen. Het gaat steeds krachtiger schijnen, totdat er geen duisternis meer zal zijn. Kerst

is de garantie van die volkomen verlossing! Komt, verwondert u hier, mensen!

H.I. Ambacht
Ds. J.P. Boiten

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter, PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris, PKN (hervormd) Langerak
Dhr. M.C. Paul, penningmeester, PKN (hervormd) Dirksland
Ds. J.P. Boiten, eindredacteur, Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53, 3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 2000 512
Tevens adres voor kopij.
e-mail : j.p.boiten@filternet.nl

Medewerkers:

Ds. J. van Amstel, Christ Geref., Ede Mevrouw W. Breederveld, PKN (hervormd) Stellendam
Rev. W. de Jong, Chr. Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada
Mevrouw M.A. Tanis, Christ. Geref.,

Goedereede

Ds. J. Willemsen, PKN (hervormd) Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar);

Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 10 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag; mailadres voor algemene berichten info@krachtnaarkruis.net; opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan: abonnee@krachtnaarkruis.net of Ledenadministratie Kracht naar Kruis, Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in www.krachtnaarkhuis.net